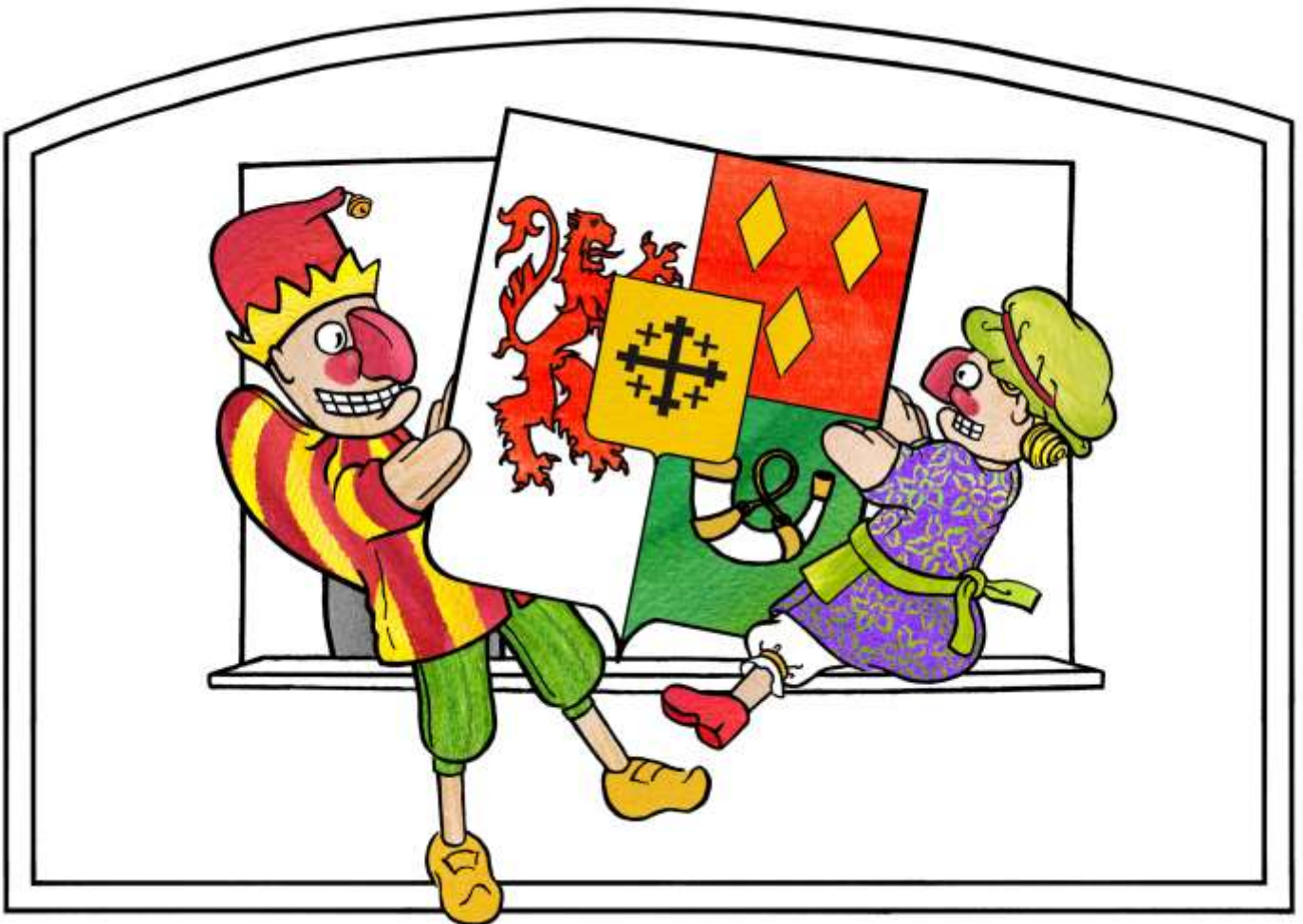

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUIELKRANTKRABEL DoePAK DuPAK
Nr. 228

Heraldiek: een familiewapen

Weer zo'n aardige publicatie en illustratie van het *Poppenspe(e)lmuseum*. 'Doepak' is onze *Poppenspe(e)lmuseumkruielkrant*, een educatieve uitgave met allemaal weetjes, doedingetjes en plaatjes over het poppentheater. Extra hierbij zijn de *kruielkrantkrabbel*s. Deze nodigen vaak uit tot de activiteit *Zelf eens proberen?* Enkele krabbel s verschijnen ook in het Frans, Duits en Engels en zijn als pdf beschikbaar via www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl.

Wil je nog meer te weten komen over het handpoppenspel en oud-Hollandse poppenkastfiguren? Maak dan een reis door de wondere wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs, waarbij je ook nog eens kans maakt op een vrolijke poppenstrip. Op www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 en www.poppenspelmuseum.nl vind je informatie over het museum, de thema-exposities en de collectie. Een *poppentheater-abc* geeft uitleg over tal van internationale poppentheatertechnieken, -attributen, -figuren en -personen. Zie ook *Doepak nr. 174* en *Pamflet nr. 118a*: educatieve reeks *Poppenspe(e)ltechnieken en -figuren*. Kijk ook naar vimeo.com/27862356 of www.youtube.com/watch?v=T30HWwHZMZE deel 1, deel 2, deel 3, deel 4 en deel 5. Hyperlinks: klik op de vet gezette woorden. *Applaus!*

Afbeelding: *poppenkastetiket* met Jan Klaassen en zijn vrouw *Katrijn* als schildhouders van het familiewapen van Poppenspe(e)lmuseumdirecteur *Otto van der Mieden*. Publicatie: *Een handvol (volks)poppentheaterfiguren, -attributen en -technieken nader verklaard*, een educatieve prenten- en tekstenreeks. Illustratie: *Elsje Zwart* © (2011). Concept en tekst: OvdM © (2014). Extra afbeelding: *Doepak nr. 194, cadeaubon* en *felicitatiekaart*, zie <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak194.pdf>.

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspuurtje goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbel s! Een dupák (spreek uit: dagepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupák wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupák wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupák razendsnel en met veel tumult. Dupák betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupák hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupák is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupák ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.